

ВИДОВЕ ИНОВАЦИИ И ДЪРЖАВНА ПОДКРЕПА В ОБЛАСТТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ КРЕАТИВНИ ТЕРИТОРИИ: ЛИТЕРАТУРЕН ПРЕГЛЕД

Иван Божикин¹
e-mail: i.bozhikin@unwe.bg

Резюме

Креативните територии са една от актуалните теми, която привлича вниманието на изследователите през последното десетилетие. Някои от изследванията в тази научна област се фокусират върху културното наследство, а други върху икономиката и творческата индустрия, в това число интелигентните и креативни градове. Настоящото изследване има за цел да открие различните иновации в европейските креативни територии и правителствените регулативни механизми за тяхното стимулиране. За постигане на тази цел е проведен систематичен преглед на литературата. Формирани са следните два изследователски въпроса: Q1: Кои са ключовите иновации създадени в европейските креативни територии?; Q2: Кои са основните регулативни механизми на европейските правителства за развитие на европейските креативни територии? В резултат на изследването са посочени 11 иновации, създадени в европейските креативни територии и 7 регулативни механизми за стимулиране на тези територии. Кратко заключение е представено в края на разработката.

Ключови думи: креативни територии, регулативни механизми, иновации, ЕС

JEL: O30

Въведение

Креативните територии (КТ) са една от актуалните теми, която привлича вниманието на изследователите през последното десетилетие. Според Néraud (2021), творческата територия е пространство, където новостта, уместността и волята са частично или изцяло вкоренени. Някои от изследванията в тази научна област се фокусират върху културно наследство (Cerisola, 2019; Wirawibawa, Putra и Dwijendra, 2021), а други върху икономиката и творческа индустрия (Britto, 2016; Ling and Reinach, 2019), в това число и интелигентните и креативни градове (Acsa and Megyesi, 2009; De Falco, 2018).

В креативните територии участват различни икономически субекти като индивиди и личности (Corte et al., 2018); бизнес организации (Babaev

¹ Главен асистент, доктор, катедра „Икономика“, Общикономически факултет, УНСС, ORCID: 0000-0001-8945-2465

et al., 2019; Ling and Reinach, 2019); частни изследователски организации (Hoffman et al., 2014); организации от третия сектор (Elias and Barbero, 2021; Armitage, 2010) и публични органи (Bouayad, 2020). Тези икономически субекти си взаимодействат, за да създадат различни иновации в различни икономически сектори и дейности. Правителствата могат да използват регулаторни механизми, за да подкрепят развитието на КТ и по този начин интелигентното и устойчиво развитие на икономиката.

Въпреки това, все още липсва статия в научната литература, която да изследва различните иновации, създадени в креативните територии в Европа и ЕС. Нещо повече, липсват изследвания, които да се фокусират върху регулативните механизми, прилагани от правителствата за стимулиране развитието на тези територии. Тази статия цели да запълни тази празнина в литературата. Настоящото изследване има за цел да открие различните иновации в европейските креативни територии и правителствените регулативни механизми за тяхното стимулиране. За постигане на тази цел е проведен систематичен преглед на литературата. Формирани са следните два изследователски въпроса: Q1: Кои са ключовите иновации, създадени в европейските креативни територии?; Q2: Кои са основните регулативни механизми на европейските правителства за развитие на европейските креативни територии?

Статията е структурирана по следния начин. Раздел 2 представя използвания метод и описание на прегледа на литературата. В раздел 3 са представени основните резултати от изследването. Накрая са направени няколко извода и заключения.

Методология

За постигане на изследователската цел е извършен систематичен преглед на литературата. Използвана е ключовата дума „креативни територии“ за търсене на статии в базата данни на Scopus. Тази комбинация е търсена в заглавието, резюмето и ключовите думи на статиите. Критериите за търсене включват още статии на английски език, публикувани в научни списания, фокусирани върху Европа и ЕС, и без ограничение във времето. На база на тези критерии са открити 29 статии (таблица 1), които са анализирани в дълбочина в следните две насоки: 1) ключови иновации създадени в европейските креативни територии, 2) основни регулативни механизми на европейските правителства за развитие на европейските креативни територии.

Направен е също дескриптивен анализ на изследваните 29 статии в следните насоки: години на публикуване на статиите, използвани методи на изследване, ориентация на статиите (емпирични или теоретични), списания, в които са публикувани.

Таблица 1: Изследвани статии

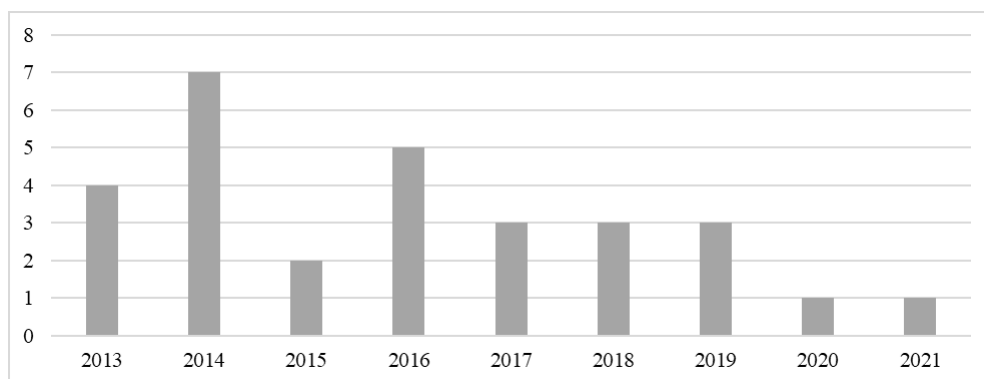
Автори	Journal
Seijo et al. (2021)	One Ecosystem
Ling and Reinach (2019)	Modern Italy
Ferreira, Sousa and Gonçalves (2018)	Journal of Enterprising
Cerisola (2018)	Journal of Cultural Economics.
Babaev, Babaeva and Ganshina (2019)	International Scientific Electronic Journal
de Castro and Kober (2019)	Shima
Uriarte, Antognozzi and Catoni (2020)	Event Management
Falco (2018)	City, Culture and Society
Corte et al. (2017)	Innovation and tradition-based firms
McConnel and Dittmer (2017)	Environment and Planning D: Society and Space
Linotte (2017)	5th Annual IARS International Conference
Aiello et al. (2016)	Journal of Global Fashion Marketing
Romero-Padilla (2016)	Journal of Sustainable Tourism
Serra (2016)	Investigaciones Regionales – Journal of Regional Research
Klein (2016)	Street art & Urban Creativity Scientific Journal
Dechamps and Szostak (2016)	M@n@gement
Herdon et al. (2015)	International Journal of Agricultural and Environmental Information Systems
Pierantoni (2015)	European Planning Studies
Borri et al. (2014)	City, Territory and Architecture
Sepe (2014)	WIT Transactions on Ecology and The Environment
Godfrey et al. (2014)	International Journal of Engineering Education
Criscuolo et al. (2014)	Organization Science
Coquil et al. (2013)	Renewable Agriculture and Food Systems
Sanchez-Serra (2014)	Environment and Planning C: Government and Policy
Daskalaki (2014)	Culture and Organization
Guesnier (2014)	Innovations
Novy and Colomb (2013)	International Journal of Urban and Regional Research
Rogers and Badger (2013)	International Journal of Interdisciplinary Organizational Studies
Perrin (2013)	Territoire en Mouvement

Източник: Съставена от автора

Резултати

Дескриптивен анализ

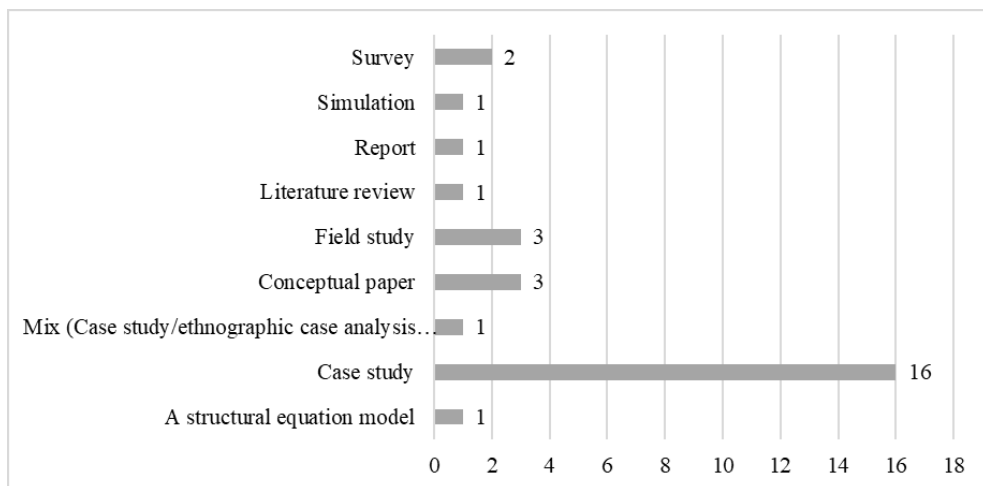
Анализираните 29 статии са публикувани в 29 различни научни списания (таблица 1), което показва широкият интерес към изследваната тематика от списанията, фокусиращи се върху различни области. Изследваните статии са публикувани в периода 2013 – 2021 г., което показва актуалността на изследваната тема. Най-много статии са публикувани през 2014 г. (7 статии), 2016 г. (5 статии), 2013 г. (4 статии), следвани от 2017 г. (3 статии), 2018 г. (3 статии), 2019 г. (3 статии), 2015 г. (2 статии) 2020 г. (1 статия) и 2021 г. (1 статия).

Източник: Съставена от автора

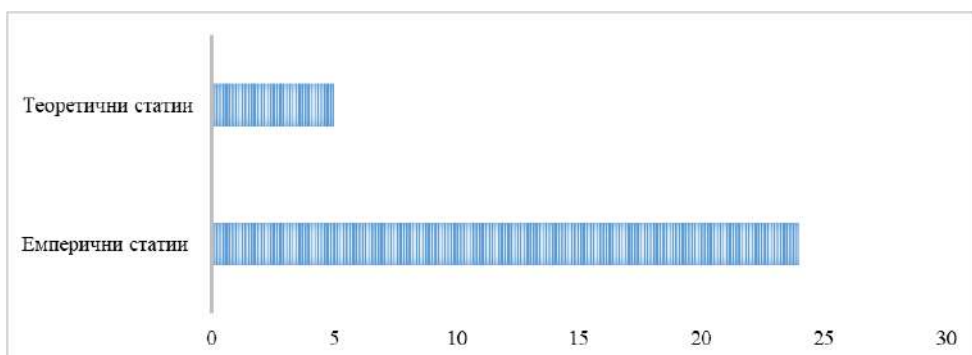
Фигура 1: Брой статии по години

Използваните методи на изследване в извадката от 29 статии са показани на фигура 2. Най-много статии са базирани на научния метод „кейс study“ (16 статии). Останалите методи, които се използват при извършване на проучванията са: концептуално изследване (3 статии), теренно проучване (3 статии), литературен преглед (1 статия), доклад (1 статия), симулация (1 статия), изследване (2 статии), модел на уравнение (1 статия).

Източник: Съставена от автора

Фигура 2: Използвани научни методи

Източник: Съставена от автора

Фигура 3: Ориентация на статиите

Теоретичните статии са пет пъти по малко от емпиричните статии, както може да се види от фигура 3. Което подсказва, че литературните прегледи и други теоретични изследвания са приоритетни в тази научна област.

Съдържателен анализ

Регулативни механизми на европейските правителства за развитие на европейските креативни територии, открити в научната литература, са представени в таблица 2. Примери за такива регулативни механизми са реклам-

ни кампании и изявления (Falco, 2018; Sepe, 2014), етикети и стикери (Dechamps and Szostak, 2016; Sanchez-Serra, 2014), закони и директиви (Guesnier, 2014; Rogers and Badger, 2013), обществена доброволческа програма (Novy and Colomb, 2013), „меки“ закони без санкции (McConnel and Dittmer, 2017; Herdon et al., 2015), целеви програми и наредби (Babaev, Babaeva and Ganshina, 2019) и държавна политика (Babaev, Babaeva and Ganshina, 2019). Етикетите и стикерите се предоставят на организациите, опериращи в креативните територии с цел отличаване на тяхната дейност и продукти от традиционните продукти и фирми на пазара. Различните регулации и закони имат за цел създаване на по-добра среда за функциониране на креативните територии в различните сектори и индустрии.

Таблица 2: Регулативни механизми за стимулиране на креативни територии

Автори	Типове правителствена намеса
Falco (2018); Sepe (2014)	Рекламни кампании и изявления
Pierantoni (2015); Coquil et al. (2013); Dechamps and Szostak (2016); Sanchez-Serra (2014)	Етикети и стикери
Borri et al. (2014); Criscuolo et al. (2014); Linotte (2017); Guesnier (2014); Rogers and Badger (2013)	Закони и директиви
Novy and Colomb (2013)	Обществена доброволческа програма
McConnel and Dittmer (2017); Herdon et al. (2015); Romero-Padilla (2016); Serra (2016); Perrin (2013)	„Меки“ закони без санкции
Babaev, Babaeva and Ganshina (2019)	Целеви програми и наредби; Държавна политика

Източник: Съставена от автора

Видове иновации в европейските креативни територии открити в изследваните 29 статии са следните: 1) легитимиране и модернизирание на уличното изкуство (Klein, 2016), 2) модерни тематични паркове (за организиране на социално обоснован и разнообразен семеен отход, допринасящ за духовното обогатяване и физическо усъвършенстване, разширяване на кръгзора, реализиране на творческия потенциал на индивида) (Babaev, Babaeva and Ganshina, 2019), 3) подходи за моделиране и системни архитектури (креативността може да играе посредническа роля, обяснявайки местните възможности за използване на културното наследство за икономически цели) (Cerisola, 2018), 4) тест „теорема на Флорида“ (Falco, 2018), 5) творчески

туризъм (Ferreira, Sousa and Gonçalves, 2018), 6) териториално сътрудничество (Guesnier, 2014), 7) ситуирано обучение (Rogers and Badger, 2013), 8) индекс на креативност (Romero-Padilla, 2016), 9) творчески клъстер (Sanchez-Serra, 2014), 10) методология за картографиране (Seijo et al., 2021), 11) модел на географска концентрация на творчески индустрии (Serra, 2016).

Заклучение

Креативните територии са важни за постигане на устойчиво развитие и генериране на нови (зелени) иновации в различни сектори на икономиката. Все още изследванията в тази област са ограничени и липсват достатъчно проучвания, които се фокусират върху различните иновации, създадени в креативните територии на Европа и ЕС. Правителствата имат важна роля за тяхното развитие. Те могат да използват различни регулативни механизми, за да стимулират креативните територии и тяхното възникване и разширяване в определени сектори и региони. В тази статия са представени някои от ключовите регулативни механизми, използвани от правителствата в тази сфера.

Използвана литература

- Acsa, Z.J., Megyesi, M.I. (2009). Creativity and industrial cities: A case study of Baltimore. *Entrep. Reg. Dev.* 21, pp. 421-439, <https://doi.org/10.1080/08985620903020086>
- Aiello, G., Donvito, R., Grazzini, L., Petrucci, E. (2016). The relationship between the territory and fashion events: The case of Florence and Pitti Imagine fashion fairs, *J. Glob. Fashion Mark.* 7, pp. 150-165, <https://doi.org/10.1080/20932685.2016.1166714>
- Armitage, A. (2010). From sentimentalism toward a critical HRD pedagogy, *J. Eur. Ind. Train.* 34, pp. 735-752, <https://doi.org/10.1108/03090591011080940>
- Babaev, A. V., Babaeva, E. V., Ganshina, G. V. (2019). Modern family leisure activities organization in theme parks, *Perspekt. Nauk. i Obraz.* 41, pp. 345-358. <https://doi.org/10.32744/pse.2019.5.24>
- Borri, D., Camarda, D., Stufano, R. (2014). Spatial primitives and knowledge organization in planning and architecture: some experimental notes, *City, Territ. Archit.* 1, pp. 1-10, <https://doi.org/10.1186/2195-2701-1-2>
- Bouayad, A. (2020). Wild rice protectors: An Ojibwe odyssey, *Environ. Law Rev.* 22, pp. 25-42, <https://doi.org/10.1177/1461452920912909>
- Britto, J.N.D.P. (2016). Economia criativa no Brasil: Uma perspectiva regional, *Rev. Econ. Contemp.* 20, pp. 458-491, <https://doi.org/10.1590/198055272034>

- Cerisola, S. (2019). A new perspective on the cultural heritage – development nexus: the role of creativity, *Journal of Cultural Economics*, Springer US, <https://doi.org/10.1007/s10824-018-9328-2>
- Coquil, X., Béguin, P., Dedieu, B. (2014). Transition to self-sufficient mixed crop-dairy farming systems, *Renew. Agric. Food Syst.* 29, pp. 195-205, <https://doi.org/10.1017/S1742170513000458>
- Criscuolo, P., Salter, A., Ter Wal, A.L.J. (2014). Going underground: Bootlegging and individual innovative performance, *Organ. Sci.* 25, pp. 1287-1305, <https://doi.org/10.1287/orsc.2013.0856>
- Daskalaki, M. (2014). Mobility in urban social events: Toward organizational transvergence, *Cult. Organ.* 20, pp. 215-231, <https://doi.org/10.1080/14759551.2014.892487>
- De Castro, V.B., Kober, R. (2019). The royal Republic of Ladonia: A micronation built of driftwood, concrete and bytes. *Shima* 13, pp. 115-135, <https://doi.org/10.21463/shima.13.1.10>
- De Falco, S. (2018). Vesuvius, pizza, coffee and... Innovation: Is a new paradigm possible for the creative „Vesuvius Valley“, Naples, Italy? *City, Cult. Soc.* 14, pp. 1-13, <https://doi.org/10.1016/j.ccs.2018.03.002>
- Dechamp, G., Szostak, B. (2016). Organizational creativity and the creative territory: The nature of influence and strategic challenges for organization, *Manag.*
- Elias, S., Barbero, A.C. (2021). Social innovation in a tourist coastal city: a case study in Argentina, *Soc. Enterp. J.* 17, pp. 44-62, <https://doi.org/10.1108/SEJ-02-2020-0011>
- Ferreira, J., Sousa, B.M., Gonçalves, F. (2018). Encouraging the subsistence artisan entrepreneurship in handicraft and creative contexts, *J. Enterprising Communities* 13, pp. 64-83, <https://doi.org/10.1108/JEC-09-2018-0068>
- Godfrey, P., Crick, R.D., Huang, S. (2014). Systems thinking, systems design and learning power in engineering education, *Int. J. Eng. Educ.* 30, pp. 112-127.
- Guesnier, B. (2014). Innovating in a Proximity Organized by Inter-Territorial Governance: The Atlantic Nautical Network, *Innovations*, 44(2), pp. 151-168.
- Héraud, J.A. (2021). A New Approach of Innovation: from the Knowledge Economy to the Theory of Creativity Applied to Territorial Development, *J. Knowl. Econ.* 12, pp. 201-217, <https://doi.org/10.1007/s13132-016-0393-5>
- Herdon, M., Botos, S., Várallyai, L. (2015). Decreasing the digital divide by increasing e-innovation and e-readiness abilities in agriculture and rural areas, *Int. J. Agric. Environ. Inf. Syst.* 6, pp. 1-18, <https://doi.org/10.4018/ijaeis.2015010101>
- Hoffman, D.M., Blasi, B., Culum, B., Dragšić, Ž., Ewen, A., Horta, H., Nokkala, T., Rios-Aguilar, C. (2014). The methodological illumination of a blind spot: Information and communication technology and international research team

- dynamics in a higher education research program, *High. Educ.* 67, pp. 473-495, <https://doi.org/10.1007/s10734-013-9692-y>
- Klein, R. H. C. (2016). Creativity and territory. The construction of centers and peripheries from graffiti and street art, *Street Art & Urban Creativity Scientific Journal*, vol. 2, num. 2, pp. 6-15.
- Ling, W., Reinach, S.S. (2019). Fashion-making and co-creation in the trans-global landscape: Sino-Italian fashion as method, *Mod. Italy* 24, pp. 401-415, <https://doi.org/10.1017/mit.2019.59>
- Linotte, A.D., Phil, D. (2017). Addressing Youth Unemployment in the Balkans Short note prepared for the 5th Annual IARS International Conference: Youth-led solutions to unemployment: The voices of young, marginalised carers The Honorable Society of the Middle Temple, London, pp. 1-19.
- McConnell, F., Dittmer, J. (2018). Liminality and the diplomacy of the British Overseas Territories: An assemblage approach, *Environ. Plan. D Soc. Sp.* 36, pp. 139-158, <https://doi.org/10.1177/0263775817733479>
- Novy, J., Colomb, C. (2013). Struggling for the right to the (creative) city in berlin and hamburg: New urban social movements, new „spaces of hope“?, *Int. J. Urban Reg. Res.* 37, pp. 1816-1838, <https://doi.org/10.1111/j.1468-2427.2012.01115.x>
- Perrin, T. (2015). Creative regions on a European cross-border scale: Policy issues and development perspectives, *European Planning Studies*, 23(12), pp. 2423-2437, <https://doi.org/10.1080/09654313.2014.988017>
- Pierantoni, L. (2015). Governing Regional Development Through Culture and Creativity: The Case of the Veneto Region, *Eur. Plan. Stud.* 23, pp. 963-978. <https://doi.org/10.1080/09654313.2014.915013>
- Rogers, J. and Badger, B.A. (2013). Disciplines, Knowledge Territories and Boundaries: Disciplinary Interaction inside Project Teams, *The International Journal of Interdisciplinary Organizational Studies*, pp. 13-29.
- Romero-Padilla, Y., Navarro-Jurado, E., Malvárez-García, G. (2016). The potential of international coastal mass tourism destinations to generate creative capital, *J. Sustain. Tour.* 24, pp. 574-593, <https://doi.org/10.1080/09669582.2015.1101125>
- Sanchez-Serra, D. (2014). Talent and creative economy in French local labour labor systems, *Environ. Plan. C Gov. Policy* 32, pp. 405-425, <https://doi.org/10.1068/c111152r>
- Seijo, C., Calado, H., McClintock, W.J., Gil, A., Fonseca, C. (2021). Mapping recreational ecosystem services from stakeholders' perspective in the Azores, *One Ecosyst*, 6, <https://doi.org/10.3897/oneeco.6.e65751>

- Sepe, M. (2014). Smart experiential paths and historical urban landscape: A case of sustainable enhancement, WIT Trans. Ecol. Environ. 191, pp. 1153-1164, <https://doi.org/10.2495/SC140972>
- Uriarte, Y.T., Antognozzi, T., Catoni, M.L. (2019). Investigating tourism impacts of festivals: An exploratory case study of a big-scale comic, Event Manag. 23, pp. 817-833, <https://doi.org/10.3727/152599519X15506259855823>
- Wirawibawa, I. B. G., Putra, I. D. G. A. D., Dwijendra, N. K. A. (2021). „Mema-da-mada“: The Power Relation and Architectural Creativity of Gianyar Palace, Architecture, 9(3), pp. 949-957, <https://doi.org/10.13189/cea.2021.090336>

TYPES OF INNOVATION AND STATE SUPPORT IN THE FIELD OF EUROPEAN CREATIVE TERRITORIES: A LITERATURE REVIEW

Assist. Prof. Ivan Bozhikin, PhD
Department of Economics
Faculty of General Economics
University of National and World Economy
e-mail: i.bozhikin@unwe.bg

Abstract

Creative territories are one of the current topics that have attracted the attention of researchers in the last decade. Some of the research in this scientific area focuses on cultural heritage, and others on the economy and creative industries, including smart and creative cities. The present research aims to discover the different innovations in the European creative territories and the governmental regulatory mechanisms to stimulate them. To achieve this goal, a systematic literature review was conducted. The following two research questions were formulated: Q1: What are the key innovations created in European creative territories?; Q2: What are the main regulatory mechanisms of European governments for the development of European creative territories? As a result of the research, 11 innovations created in the European creative territories and 7 regulatory mechanisms to stimulate these territories are indicated. A brief conclusion is presented at the end of the development.

Keywords: creative territories, regulatory mechanisms, innovation, EU

JEL: O30